

Suvestinė redakcija nuo 2015-01-16

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2011, Nr. [58-2793](#), i. k. 111301MISAK8/3D-392

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL GRIEŽTAI SAUGOMŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ PADARYTOS ŽALOS
APSKAIČIAVIMO METODIKOS PATVIRTINIMO**

2011 m. gegužės 10 d. Nr. D1-388/3D-392
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo (Žin., 1997, Nr. [108-2726](#); 2010, Nr. [81-4218](#)) 4 straipsnio 3 dalies 13 punktu,
t v i r t i n a m e Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos apskaičiavimo
metodiką (pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

KAZYS STARKEVIČIUS

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos
2011 m. kovo 24 d. raštu Nr. (9.8-25)6V-609

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2011 m. gegužės 10 d.
įsakymu Nr. D1-388/3D-392

GRIEŽTAI SAUGOMŲ GYVŪNŲ RŪŠIŲ PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos apskaičiavimo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, naminiams gyvūnams ar gyvuliams, miškui, hidrotechnikos įrenginiams ar kitiems objektams, žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams piniginės išraiškos apskaičiavimą.

2. Žala atlyginama vadovaujantis 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL 2013 L 352, p. 9), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (OL 2014 L 190, p. 45) nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-30/3D-21](#), 2015-01-14, paskelbta TAR 2015-01-15, i. k. 2015-00671

3. Pagrindinės šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

3.1. pasėlio pakenkimas – griežtai saugomų rūšių gyvūnų padarytas javų, kukurūzų, bulvių, runkelių ir kitų žemės ūkio kultūrų pasėlių, daugiamečių žolių, vaistinių augalų, kultūrinių pievų ir ganyklų pažeidimas juos ištrypiant, išknisiant, nuskabant, išraunant ar užtvindant vandeniu;

3.2. miško pakenkimas – griežtai saugomų rūšių gyvūnų padarytas miško želdiniuose ir žėliniuose ar medynuose augančių medžių ar krūmų pažeidimas, nuskabant jų ūglius, laupant ar nutrinant žievę, nugraužiant kamienus, užtvindant mišką vandeniu vegetacijos laikotarpiu, jeigu medžiai ar krūmai dėl to nudžiūva.

4. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatyme (Žin., 1997, Nr. [108-2727](#); 2009, Nr. [159-7200](#)) ir kituose teisės aktuose.

5. Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padaryta žala miškui apskaičiuojama vadovaujantis Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams ir miškui apskaičiavimo metodika, patvirtinta 2002 m. rugsėjo 23 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 486/359 (Žin., 2002, Nr. [97-4303](#)).

6. Aplinkos ministerija, prieš atlygindama griežtai saugomų rūšių laukinių gyvūnų padarytą žalą žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 (Žin., 2005, Nr. [9-282](#)), ir Suteiktos valstybės pagalbos registravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1S-111 (Žin., 2005, Nr. [118-4301](#)), patikrina, ar bendra per atitinkamus mokestinius ir dvejus ankstesnius mokestinius metus žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui suteikta *de minimis* pagalba, į kurią įskaitomos ir išmokos už žalą pagal šią Metodiką, neviršys 2 punkte minimuose Reglamentuose nustatyto maksimalaus leistino *de minimis* pagalbos dydžio. Jeigu, išmokėjus

kompensacinę išmoką, būtų viršytas maksimalus leistinas *de minimis* pagalbos dydis, išmoka sumažinama tiek, kad nebūtų pažeistas nurodytasis reglamentas. Informaciją apie suteiktą *de minimis* pagalbą žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui Aplinkos ministerija, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos registro nuostatais ir Suteiktos valstybės pagalbos registravimo taisyklėmis, teikia Suteiktos valstybės pagalbos registru ir išmoką gavusiam žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui. Aplinkos ministerija informuoja išmoką gavusį žemės savininką, naudotoją ar valdytoją apie jam skirtą *de minimis* pagalbos dydį, kartu nurodydama Reglamentą.

7. Jei žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams jau išmokėta draudimo išmoka už žemės pasėlių, gyvūnų ar gyvulių, miško, hidrotechnikos įrenginių ar kitų objektų sunaikinimą ar sužalojimą, iš žalos sumos atimama draudimo išmoka ir (ar) kita gauta parama, ūkio subjekto nepatirtos įprastos išlaidos. Visais atvejais griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos kompensuojama suma ūkio subjektui neturi viršyti jo patirtų faktinių nuostolių.

II. ŽEMĖS ŪKIO PASĖLIAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

8. Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padaryta žalos pinigine išraiška apskaičiuojama derliaus netekimą padauginus iš žalos apskaičiavimo dieną galiojančios rinkos kainos (vidutinė rinkos kaina skelbiama interneto svetainėje <http://www.vic.lt/> Statistinė informacija/ Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema).

9. Derliaus netekimas (kilogramais) apskaičiuojamas, padauginant einamųjų metų savivaldybės pasėlio vidutinį derlingumą (duomenys skelbiami oficialiame informaciniame statistiniame leidinyje Agro RINKA) iš vidutinio svertinio pasėlio pakenkimo intensyvumo ir ploto, kuriame pasėlis yra pakenktas, pagal formulę:

$$N = \frac{D \times X \times (S_1 + S_2 + S_3 + \dots + S_n)}{100}, \text{ kg}$$

N – derliaus netekimas, kg;

D – einamųjų metų savivaldybės pasėlio vidutinis derlingumas, kg/ha;

X – vidutinis svertinis pasėlio pakenkimo intensyvumas, %;

S₁, S₂, S₃...S_n – pasėlio dalių, pakenktų nevienodai intensyviai, plotai, ha.

10. Vidutinis svertinis pasėlio pakenkimo intensyvumas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$X = \frac{S_1 \times p_1 + S_2 \times p_2 + S_3 \times p_3 + \dots + S_n \times p_n}{S_1 + S_2 + S_3 + \dots + S_n}, \%$$

X – vidutinis svertinis pasėlio pakenkimo intensyvumas, %;

S₁, S₂, S₃...S_n – pasėlio dalių, pakenktų nevienodai intensyviai, plotai, ha;

p₁, p₂, p₃...p_n – atskirų pakenktų pasėlio dalių pakenkimo intensyvumas (įvertinamas vizualiai), %.

11. Derliaus netekimui apskaičiuoti naudojamas einamųjų metų savivaldybės teritorijoje pasėlio vidutinis derlingumas proporcingai mažinamas arba didinamas, atsižvelgiant į pasėlio veislę, pasėlio piktžolėtumą, užmirkimą, kenkėjų ir ligų išplitimą, žemės derlingumą ar kitus veiksnius. Pasėliams, kuriems žala padaroma dėl to, kad derlius vėluojamas nuimti laiku (javams, rapsams – iki rugsėjo 15 d., kukurūzams – iki lapkričio 1 d., bulvėms – iki spalio 20 d., cukriniams runkeliams – iki lapkričio 1 d., daržovėms (kopūstai, morkos, burokėliai) – iki lapkričio 1 d. (nurodytos datos yra orientacinės), vidutinis derlingumas proporcingai

mažinamas, atsižvelgiant į derliaus praradimą ir kokybės prastėjimą dėl vėlavimo jį nuimti, arba žala visiškai neapskaitoma ir neatlyginama, jeigu pasėliai sunyko dėl gamtinių veiksnių arba vėliau buvo sunaikinti griežtai saugomų rūšių gyvūnų dėl to, kad derlius buvo paliktas nenuimtas.

12. Jeigu pakenkiami pasėliai, kurių einamųjų metų pasėlio vidutinis derlingumas atitinkamoje savivaldybėje nenustatomas, arba žalos apskaičiavimo momentu produkcijos supirkimo rinkos kainų nustatyti yra neįmanoma, žalą patyrusiam ir už žalos atlyginimą atsakingiems asmenims susitarus, apskaičiuojama tik padarytų tiesioginių išlaidų šiems pasėliams įveisti dalis arba derliaus netekimo ir žalos piniginės išraiškos apskaičiavimas atidedamas iki konkrečios dienos, kai paaiškės būtini rodikliai.

13. Jeigu vienmečiai iš rudens pasėti pasėliai pakenkiami ir žalos įvertinimas atliekamas iki pavasariinių darbų pradžios arba vertinant žalą nustatoma, kad visiškai sunaikintų pasėlių vietoje tame žemės plote nauji pasėliai gali būti įveisti ir sulaukta jų derliaus dar tais pačiais ūkiniais metais, apskaičiuojamos tik tiesioginės išlaidos, padarytos sunaikintiems pasėliams įveisti. Visiškai sunaikintais pasėliais laikomi tokie, kai pasėlio plote lauktinas derlius yra sumažėjęs daugiau kaip 70 procentų.

III. NAMINIAMS GYVŪNAMS AR GYVULIAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

14. Griežtai saugomų rūšių gyvūnams sunaikinus naminius gyvulius, jų padaryta žala apskaičiuojama pagal gyvulių rūšį, jų skaičių ir gyvulio praėjusio mėnesio vidutinę rinkos kainą (vidutine rinkos kaina pripažįstama vidutinė supirkimo kaina (gyvojo svorio), skelbiama interneto svetainėje <http://www.vic.lt/> Statistinė informacija/ Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema/Mėsos sektorius/Vidaus rinka/), kai vidutinė rinkos kaina neskelbiama anksčiau minimoje interneto svetainėje, reikėtų vadovautis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais kasmet tvirtinamomis biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis.

15. Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padaryta žala sunaikinus naminius gyvulius apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \text{SUM } (j) [(gj + kj)],$$

kur:

N – nuostoliai, patirti sunaikinus gyvūnus, Eur;

j – gyvulio rūšis (aišė);

gj – gyvulio pagal j rūšį skaičius, vnt.;

kj – gyvulio pagal j rūšį praėjusio mėnesio vidutinė rinkos kaina, Eur/vnt.;

SUM – suma.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-30/3D-21](#), 2015-01-14, paskelbta TAR 2015-01-15, i. k. 2015-00671

16. Griežtai saugomų rūšių gyvūnams sunaikinus naminius gyvūnus, jų padaryta žala atlyginama pagal vidutinę tų gyvūnų rinkos kainą, pateikus veterinarijos specialisto dokumentą apie naminio gyvūno sunaikinimą, kuriame įvardinta mirties priežastis, ir to gyvūno teisėto įsigijimo dokumentus.

17. Griežtai saugomų rūšių gyvūnams sužalojus naminius gyvulius ar gyvūnus, jų padaryta žala atlyginama pateikus gydymo ir slaugos išlaidas pagrindžiančius dokumentus ir veterinarijos specialisto dokumentą apie naminio gyvūno ar gyvulio sužalojimą.

IV. HIDROTECHNIKOS ĮRENGINIAMS IR KITIEMS OBJEKTAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

18. Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padaryta žala hidrotechnikos įrenginiams ir kitiems objektams atlyginama pateikus realiai patirtų išlaidų pagrindžiančius dokumentus.

19. Pagrindžiamieji dokumentai yra hidrotechnikos įrenginiams nuolatinių apžiūrų žurnalas, kuris pildomas vadovaujantis aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-606 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.12.03:2006 Hidrotechnikos statinių techninės priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [1-28](#)), ir realiai patirtų išlaidų sąskaitos už hidrotechnikos objektų remonto darbus.

20. Pagrindžiamieji dokumentai kitiems objektams yra realiai patirtų išlaidų sąskaitos už šių objektų remonto darbus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-30/3D-21](#), 2015-01-14, paskelbta TAR 2015-01-15, i. k. 2015-00671

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2011 m. gegužės 10 d. įsakymo Nr. D1-388/3D-392 "Dėl Griežtai saugomų gyvūnų rūšių padarytos žalos apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo